

УКРАЇНА
ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ «АВАНГАРДІВСЬКА
ГІМНАЗІЯ» АВАНГАРДІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

НАКАЗ

01 вересня 2020 року

№ 85

**Про створення безпечного освітнього середовища
та протидії проявам булінгу (цькуванню) у 2020-2021 н.р.**

Відповідно до Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про охорону дитинства», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2010 № 59 «Про вжиття заходів щодо запобігання насильству над дітьми», плану заходів Міністерства освіти і науки України з виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.03.2016 № 214, закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657 - VIII, на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листа МОН України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)», враховуючи рекомендації листа МОН України № 1/9-385 від 20 липня 2020 року «Деякі питання організації виховного процесу у 2020/2021 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» та з метою активізації спільної роботи педагогів, батьків, учнів та представників громадськості щодо впровадження в закладах загальної середньої освіти заходів спрямованих на запобігання та протидію цькуванню (булінгу), вироблення порядку реагування на випадки цькуванню (булінгу) в закладах загальної середньої освіти, створення безпечного освітнього середовища у школі, запобігання вчинення дітьми злочинів, правопорушень, проявів булінгу в освітньому просторі, формування позитивних соціальних установок, попередження вживання алкогольних, наркотичних речовин, тютюнових виробів учнівською молоддю тощо

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з виховної роботи Шевченко О.О:

1.1. Ознайомити педагогічний колектив школи з листом МОН України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)».

Вересень - Листопад 2020 р.

1.2. Розробити та затвердити Кодекс безпечного освітнього середовища ЗЗСО «Авангардівська гімназія».

1.3. План заходів щодо профілактики та протидії проявам булінгу в навчальному закладі 2020/2021 н.р. (Додаток 1).

1.4. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькуванню) в закладі (Додаток 2).

1.5. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі (Додаток 3).

1.6. Зразок заяви про випадки булінгу (цькування) (Додаток 4).

1.7. Форму Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) (Додаток 5).

1.8. Форму Журналу реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) (Додаток 6).

1.9. Провести обговорення результатів організації безпечного освітнього середовища на нарадах при директорові, педагогічних радах.

2. Керівнику методичного об'єднання класних керівників Білій О.П.:

2.1. Опрацювати на засіданні шкільного методичного об'єднання класних керівників лист МОН України № 1/9-385 від 20 липня 2020 року «Деякі питання організації виховного процесу у 2020-2021 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок».

3. Створити постійно діючу комісію з виявлення фактів булінгу та реагування на них у складі:

Марченко Ганни Анатоліївни, директора школи – голова комісії;

Шевченко Ольги Олександрівни, заступника директора з виховної роботи – заступник голови комісії;

Максименко Юлії Вікторівни, практичного психолога школи – член комісії;

Поліщук Аліни Василівни, педагога організатора - член комісії;

Класного керівника класу, в якому виявлено факт булінгу (за потребою).

Членам постійно діючої комісії:

3.1. Після отримання повідомлення про факт булінгу невідкладно реагувати шляхом проведення внутрішнього розслідування, індивідуальної роботи з учасниками булінгу, проведення нарад тощо.

3.2. В разі необхідності звертатися самим або рекомендувати звернутися з батьками в відділ поліції в Одеській області, службу у справах дітей та інші інстанції.

4. Педагогічним працівникам школи:

4.1. Забезпечити виконання КБОС та Плану заходів по школі щодо запобігання та протидії булінгу.

4.2. Не допускати випадків фізичного та психологічного насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження з дітьми.

Протягом навчального року

4.3. Формувати в учасників освітнього процесу толерантне ставлення один до одного.

Протягом навчального року

4.4. Уникати проявів жорстокого ставлення до учнів, приниження їхньої честі, гідності та інших форм насильства (фізичного та/або психічного).

Протягом навчального року

4.5. Невідкладно інформувати адміністрацію навчального закладу про виявлений факт булінгу по відношенню до учнів школи.

4.6. Дотримуватися алгоритму дій працівника навчального закладу разі виявлення випадку насильства над дитиною.

5. Класним керівникам 1 - 6 класів:

5.1. Впродовж року організувати і провести комплекс заходів, спрямованих на попередження проявів булінгу, запобігання та протидії домашньому насильству серед учнів.

5.2. Постійно проводити просвітницьку роботу з учнями щодо попередження правопорушень, дитячої підліткової злочинності, шкідливих звичок.

5.3. Здійснювати індивідуальну роботу з підлітками, які потребують особливої педагогічної уваги та групи ризику.

5.4. Проводити просвітницьку роботу серед учнів, батьків щодо ознайомлення їх з правами та можливостями, способами дій та реагування на випадки булінгу (цькування) свідками, учасниками або об'єктами, якого вони стали або могли стати.

5.5. Забезпечити виконання завдань плану заходів щодо протидії булінгу та насильству «Стоп булінг!».

6. Практичному психологу Максименко Юлії Вікторівні:

6.1. Забезпечити проведення просвітницької, профілактичної та діагностичної роботи щодо попередження проявів булінгу в учнівському середовищі.

6.2. Проводити просвітницьку роботу з батьками та педагогами щодо попередження проявів булінгу в учнівському середовищі, запобігання та протидії домашньому насильству (згідно з розробленими заходами).

6.3. У випадках виявлення дітей, які постраждали від насильства, жорстокості, цькування, проводити з ними корекційну роботу та невідкладно повідомляти адміністрацію школи.

7. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Шевченко Ольгу Олександрівну.

Директор ЗЗСО
«Авангардівська гімназія»

З наказом ознайомлені:

	Клевець С.І.		Шевченко О.О.
	Ніцак Л.В.		Кіреєва Г.С.
	Дорош І.М.		Масліченко Г.О.
	Кожушко К.В.		Сасенко А.В.
	Біла О.П.		Неурова Н.В.
	Полішук А.В.		Антонюк В.В.
	Комишан О.О.		Максименко Ю.В.
	Бендер О.С.		Сохацька В.В.
	Стариш Т.І.		Топал О.М.
	Каряка Д.С.		Милосердна Т.А.
	Музика І.А.		Підгірна С.М.
	Чучко С.К.		Твердохлебова Г.А.

Г.А. Марченко

Додаток № 1
до наказу директора
ЗЗСО «Авангардівська гімназія»..
від 01.09.2020 № 1

План заходів ЗЗСО «Авангардівська гімназія», спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у 2020/2021 навчальному році

№	Заходи	Терміни виконання	Відповідальний
<i>Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу</i>			
1	Наказ «Про створення безпечного освітнього середовища та протидія проявам булінгу (цькування) у 2020-2021 н.р.»	Перший тиждень вересня	Директор
2	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): педагогічний персонал; допоміжний персонал; технічний персонал.	Вересень	Відповідальна особа щодо запобігання та протидії булінгу (цькування)
4	Обговорення та прийняття правил поведінки в класах, оформлення стенду	Вересень	Класні керівники.
5	Створення (або оновлення) розділу про профілактику булінгу (цькування) і розміщення нормативних документів на сайті закладу освіти	Протягом року	Відповідальний за роботу сайту школи
7	Підготовка матеріалів з нормативними документами з профілактики булінга (цькування) в освітньому середовищі для педагогів	Жовтень	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)

8	Надання методичних рекомендацій для педагогів: з вивчення учнівського колективу; з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Жовтень	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
9	Підготовка тематичних буклетів за участю здобувачів освіти.	Листопад	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
10	Перевірка інформаційної доступності правил поведінки та нормативних документів з профілактики булінгу (цькування)	Листопад	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
11	Батьківські лекторії з профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	Протягом року	Класні керівники, відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
<i>Робота з вчителями та іншими працівниками закладу освіти</i>			
12	Проведення навчальних занять для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) та заходів реагування.	Осінні канікули	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
13	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом.	Листопад	Директор, відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
17	Тренінг для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти	Зимові канікули	Психолог, соціальний педагог, залучені фахівці
18	Співбесіда з класними керівниками за результатами діагностики класного колективу	За результатами кожної чверті	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування) Психолог, соціальний педагог

19	Консультації класних керівників психологом, соціальним педагогом з проблемних ситуацій.	Впродовж навчального року	Психолог, педагог, соціальний
Робота з учнями			
21	Проведення бесід для здобувачів освіти з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	Впродовж року	Психолог
22	Імітаційна гра для молодших школярів (1-4-й класи) «Якщо тебе ображають»	Жовтень	Класні керівники
24	День відкритих дверей у шкільного психолога	Листопад	Психолог
25	Імітаційна гра для учнів 5-6 х класів «Розкажи про насильство»	Грудень	Учнівське самоврядування, класні керівники
26	Конкурс плакатів з теми : «Стоп булінг!»	Березень	Учнівська рада, заступник директора з виховної роботи
Робота з батьками			
28	Тематичні загальношкільні батьківські збори	За планом Протягом року	Класний керівник
29	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	Жовтень	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
32	Проведення консультацій психолога з питань взаємин батьків з дітьми	Впродовж року	Психолог, класні керівники
33	Консультації батьків щодо захисту прав та інтересів дітей	1 раз на місяць	Уповноважена з прав дитини закладу освіти
Моніторинг освітнього середовища закладу освіти			

34	Самооцінка закладу освіти за показниками безпеки, комфортності.	Листопад-квітень	Адміністрація , колектив закладу
35	Анонімне анкетування учнів 3-6-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі	Грудень	Психолог
36	Анкетування батьків про безпеку в закладі освіти	Квітень	Адміністрація
37	Діагностика стосунків у закладі освіти. Анкетування учнів та вчителів.	Квітень	Адміністрація
38	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти	Щомісяця	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
39	Підготовка звіту про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	Травень- червень	Відповідальна особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)

Додаток № 2
до наказу директора
ЗЗСО «Авангардівська гімназія»..
від 01.09.2020 № 2

Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ЗЗСО «Авангардівська гімназія».

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькуванню).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькуванню)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до, інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – керівник закладу або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.
3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування керівник закладу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші заінтересовані особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

ПОРЯДОК

реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі

I. Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

II. Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснює заступник директора з навчально – виховної роботи у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.

3.3 метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

III. Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

Стаття 173⁴. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу визначає:

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, тягне за

собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".

Додаток № 4

до наказу директора

ЗЗСО «Авангардівська гімназія»..

від 01.09.2020 № _____

Директору ЗЗСО «Авангардівська
гімназія»..

Марченко Г.А.

_____
(прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____
(адреса проживання)

_____
(контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю про
випадок булінгу (цькування), учасником (свідком) якого я є, що стався (*потрібно
підкреслити*) _____
у (на) _____

_____
(дата, час)

_____
(місце)

_____
(розгорнутий виклад фактів щодо виявлених випадків булінгу (цькування))

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(ПІБ)

Додаток № 5
до наказу директора
ЗЗСО «Авангардівська гімназія»..
від 01.09.2020 № _____

ЖУРНАЛ
реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування)

№ з/п	Дата прийняття заяви	Прізвище, ім'я, по батькові заявника (здобувач освіти, батьки, законні представники, педагогічний працівник, інші особи)	Контактна інформація заявника (адреса проживання, телефон)	Короткий зміст заяви	Прізвище, ім'я, по батькові та посада особи, яка прийняла заяву

Додаток № 6
до наказу директора
ЗЗСО «Авангардівська гімназія»..
від 01.09.2020 № _____

ЖУРНАЛ
реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

№ з/п	Дата засідання комісії	Номер рішення	Рішення та рекомендації комісії	Прізвище, ініціали та посада членів комісії	Підписи членів комісії